

before March 1959 scheme with time table for implementation of the special condition in the mining lease relating to the establishment of the industry so that establishment of the industry may be completed by 1962. Fulfilment of the condition by the lessee is awaited.

(b) The question of taking action against the lessee does not arise at this stage and will arise only in case of default.

9-30 A.M..

Members' Representation.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಬಂದು ಕಟ್ಟನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಚೆಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ, 'ಕೊಶ್ಚನ್ ಆವರ್' ಆಗಿಕೊಯಿತು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊಶ್ಚನ್ ಆವರ್ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ನೋಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಸಪ್ತಮೆಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ದಿವಸವೂ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ದಿವಸವೂ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಸ್ಪೀಕರ್ ಇದ್ದಾಗ ಕಟ್ಟನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ? ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರೂ ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ತಾಯಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು, ಮುಂದಿನವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡೋಣ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Sir, I would like to bring to your notice that it is the precious right of the Members to get at least ten questions answered. We are being deprived of that right. I would there suggest that the number of questions included in the daily list of questions be reduced so that there would be a possibility that all of them would come up.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—The suggestion will be considered.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Notifications.

Sri T. SUBRAMANYA (Minister for Law, Labour and Local Self-Government).—I beg to lay on the table:

(i) Notification No. RD 6 (A) SPS 58, dated 30th March 1959;

(ii) Notification No. RD 16 RST 59, dated 31st March, 1959;

(iii) Notification No. RD 17 RST 59, dated 31st March, 1959;

(iv) Notification No. RD 28 RST 59, dated 31st March, 1959 issued under Clause (a) of sub-section (1) of Section 9 of the Mysore Stamp Act, 1957.

Rules

Sri T. SUBRAMANYA.—I beg to lay on the table:

1. Amendment to the Mysore Legislature (Salaries of Members) Rules, 1956;

2. The Mysore Legislature (Presiding Officers) Medical Attendance Rules, 1959; in pursuance of Section 15 (2) of the Mysore Legislature Act, 1956.

Minister's Statement

Sri B. BASAVALINGAPPA (Deputy Minister for Home).—I beg to lay on the Table a statement showing the number of prisoners as on 31st January 1959, as promised on the floor of the House while answering starred question 59 on 27th March, 1959.

MYSORE CO-OPERATIVE SOCIETIES BILL, 1958.

As reported by the Joint Select Committee.

Motion to consider.

Sri MALI MARIAPPA (Minister for Co-operation).—I beg to move:

"That the Mysore Co-operative Societies Bill, 1958, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

Mr. DEPUTY SPEAKER — Motion moved:

"That the Mysore Co-operative Societies Bill, 1958, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಒಂದು ವಿಚಾರ ಅವರ ಅದ ಕೂಡಲೇ ಅನೇಕ ಮೆಂಬರುಗಳು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದರೆ, ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಆದಮೇಲೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಏನು ಕೇಳಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಉಭಯ ಸಭೆಗಳ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೀಂದಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಶೇಷವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಂದ 13ನೆಯ ಕಲಮು ತುಂಬ ಬಿಜಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಪೈರಾಗಿ 13ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರದ ಬದಲು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸೂಕ್ತ, ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೈರಾಗಳನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸೂಕ್ತ, ಒಂದುವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೈರಾವನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಆ ಸೊಸೈಟಿಯವರನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ, ಅನಂತರ ಅಂತಿಮ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದೇ ಕೂಡ ನೋಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೆಹುಶೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೂ ಸಹ ಬಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ, 54ನೆಯ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯಾವಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ತುಂಬ ಬಿಜಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದುರಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಗತ್ಯ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಈ ಒಂದು ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದನ್ನು ವಾಗ, ಎರಡು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಂದಂಥ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ದುರಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ, ನೀಡಿ ದರೆ ಆ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಏನು ಒಪ್ಪು ಸರ್ಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎವರಿಸಿದೆ. ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯ, ಸಾಲವನ್ನು ಭದ್ರ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉಚಿತವಾದ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಟಿಸಿದೆ.

[DR. R. NAGAN GOWDA in the Chair.]

ಹಾಗೆಯೇ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ವಿಧವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಐದು ವಿಧವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾದ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಗೊಡಿಸಿ ಈಗ ಮೂರು ಜನ ಅರ್ಮಿಟ್ರೇಟರುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಒಬ್ಬರೇ ಅರ್ಮಿಟ್ರೇಟರು ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಹ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರೂರಂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸರ್ವಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಜಾಮೀನಿನ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥ ಜಾಮೀನಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯಕವಾದ ಕಲಮನ್ನು ಸಹ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೀಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ದುರಸ್ತಿಗಳೂ ಸಹ ಹೊಸ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆ.

ಏನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿ ದ್ದಂಥ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಕ್ವೀರುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಜ ನಹಿತ ವಿಧಿಸಬಹುದೆಂದಿತ್ತು. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ತಕ್ವೀರುಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹಿಂದೆ ನೋಟಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಟ್ಟಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjangud).—If the Societies hand over the case to the Police and they take it as misappropriation or falsification of accounts what have you done?

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಂತೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನೂಪರ್‌ಸಪ್ಪ

ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಆದಳಿತವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಹಾಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ, ಅವರು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:

ಅಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವ ಸೊಸೈಟಿ ಆದಳಿತವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮೊದಲು ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಜನರಲ್‌ಬಾಡಿಯ ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಡೆಯಬೇಕು. ಜನರಲ್‌ಬಾಡಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷವೂ ನೂತನ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷವೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯ ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಅಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೇ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಗಾಗಿ ಈ ಮನೋದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಿನಂತಿಯೇನೆಂದರೆ ಈ ಮನೋದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಳೆ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ದುರಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಈಗ ಜಂಟಿ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋದೆಯಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು (ಡಾ|| ನಾಗನಗೌಡರು).—ಈಗ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕ ಮನೋದೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವಾಗ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನೆವಳಿಗಳಾದಂತರ ಸದಸ್ಯರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.....

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—I rise to a point of order. When the Hon'ble Minister has introduced the Bill for consideration of the House, is it open to any member to make any representation? If he is speaking on the Bill I have no objection, but he cannot make any representation after the Bill has been introduced for consideration. He ought to have raised his point after the question hour and before the Bill was introduced.

Mr. CHAIRMAN.—I agree with you. The usual practice is for representations to be made immediately after the question hour. So whatever the Hon'ble Member wants to represent can be done tomorrow.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—What is the objection if the representation that he wants to make is with regard to this Bill?

Mr. CHAIRMAN.—There is no objection to that.

Sri K. KENCHAPPA.—I shall speak on the Bill afterwards, but what I want to submit before the House is that immediately after the closure of the question hour when I rose and requested the Chair to permit me to speak for a while about the business to be transacted in the next week, then the Chair promised that I could do that after the Minister laid the notifications on the Table of the House. It is in pursuance of that assurance given by the Speaker that I want to make my representation now.

Mr. CHAIRMAN.—The rules lay down that any matter that a member wants to raise in the House must be included in the agenda. Since what the hon'ble Member has been thinking of has not been included in the agenda I think he cannot raise it now.

Sri K. KENCHAPPA.—I rise to a point of order. It is the right of a member to make any representation immediately after the question hour. The previous Speaker also did permit me to do that.

Mr. CHAIRMAN.—Under what rule are you asking for the right to make your representation now?

Sri K. KENCHAPPA.—It is not a rule, but it is a convention of every Legislature. Whenever the rule does not make any specific provision for a thing, the convention will have to be respected.

Mr. CHAIRMAN.—The convention is that members are expected to give the information to the Speaker in his chamber beforehand and then raise the matter in the House. So I would suggest to the Hon'ble Member that he might bring the matter to the notice of the Speaker before and in his chamber and then raise it here.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Can the Chair go back from the assurance given to the member? When the Hon'ble Member rose to make a representation, the previous Speaker did give an assurance to him that he may do it after the notifications are laid on the Table of the House. After the whole thing is over, is he not entitled to make that representation now? Let us not worry about convention and take shelter under that. The Hon'ble Speaker used to give us that facility. Now you say that we may just go on with the Bill. I request that at least in the absence of conventions and rules, instead of taking shelter under any provision of law, you allow us to make the representation and you may take a decision in whatever light and in whatever manner you like.

Mr. CHAIRMAN.—But the Speaker did not give any assurance.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue).—The hon'ble Speaker did not know what point he was raising.

Mr. CHAIRMAN.—Now usually whenever a Bill has been moved and it is taken for consideration, there could be no question of breaking it and then going back for a representation. So I think it is better if the Hon'ble Member will now continue his speech regarding the consideration of the Bill.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಜಂಟಿ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಷಿಯರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜಂಟಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನಿದ್ದೆ. ನಾನು

ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವಾರು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ; ಈ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಹಾರದ ಕೆಲವಾರು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳು, ಅಥವಾ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1904ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಿತ 1905ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಮೂರು 53ವರ್ಷಗಳ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಸಹಾಯಕವಾದೀತು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು, ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಮನೋದೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಿತ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿರಬಹುದು; ದೃಷ್ಟಿಕೋಣ ಬೇರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈಗ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ 1904ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆಯಿದ್ದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಡಬೇಕು ಈಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. Agricultural Rural Commission ನವರು ಸಹಿತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು 1928ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ, ರೂಢಿಮೂಲವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಪೈವಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು, ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಉತ್ಪಾದನಾಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾ

ಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು
ರೆಗೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಸಹಿತ, ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ
ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅನೇಕರಿತಿಯ
ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ,
ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಋಣ ಪರಿಹಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು
ಋಣಬಾಧೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾ
ಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವದನ್ನು
ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡು
ವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಇಡೀ
ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದುನುತ್ತುದೆ. ಹಳ್ಳಿ
ಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ
ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ
ದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು,
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ
ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ
ಇದುವರೆಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಆ ಸಾಧನವಾಗಲಿಲ್ಲ? ಅಥವಾ
ಆಗಿದೆಯೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ
ಆಗಿದೆ? ಯಾವುದಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆಯೇ
ಸ್ವಾಮಿ! ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಕಾಣುತ್ತದೆ?
ಮೂಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಯ
ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮೂಲ
ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ
ಸಹಾಯವೆಷ್ಟು? ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ,
ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳು
ವಾಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿ
ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅಥವಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ?
ಇದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರ ಸಾಲವನ್ನೂ ತೀರಿಸುವುದ
ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದೀತು, ಆ ರೀತಿ
ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು 'ಚ' ಕಾರ ಶಬ್ದ
ಬೇಡವೆ ಸ್ವಾಮಿ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂ
ನುಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದೀತು ಎನ್ನುತಕ್ಕ
ವಿಚಾರ ಗಣನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ
ಹೋದರೆ ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಯಾವ ಸೆಕ್ಷನ್
ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ತುಂಬ
ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿ
ಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ
ಹಿಂದೆ ಸಾಲತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಇತ್ತು. ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಇದೆ. Craft loan ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಮಾಡಬೇಕು,
ಬೆಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಾಲ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ
ಮಾಡಬೇಕು, ಬರಗಾಲ ಬಂದು ಬೆಳೆ ಬರದಿದ್ದರೆ
ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು
ತಕ್ಕದ್ದು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ
ಸಹಿತ ಅದರ ವಿಚಾರ ಏನನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲ.

Mr. CHAIRMAN.—The House now
rises and will meet after half an hour.

*The House adjourned for Tea at Ten
of the Clock and re-assembled at Thirty
Minutes past Ten of the Clock.*

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು 12½
ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಸೋಣ. ನಾಳೆ ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 12½ಗಂಟೆಯಿಂದ
ಒಂದುಗಂಟೆಯವರೆಗೆ half an hour discussion
ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ
ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಟೌನ್‌ನ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ
ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿರ
ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳ
ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ
ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. 1905ನೆಯ
ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನನ್ನುಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಷ
ನಿಗೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಓದುತ್ತೇನೆ.

“Indian Act divides the societies
into rural and urban which are
treated differently in regard to
constitution, extent of liability of
members, disposal of profits, lend
ing of money and security of
movables and immovables and
so on.”

ಈರೀತಿಯಾಗಿ 1905ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು.
ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ
ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಗ ಬೇಕಾದ ಸಂಘಗಳಿಗೂ
ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳಿಗೂ
ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಘ
ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಾದ ಅನು
ಕೂಲ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು
ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ
ಮಾಡದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಉಪ
ಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮುಗಂ ಆಗಿ
ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬರೆದು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ
ಹೊರತು, ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನು
ಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಅಭಿ
ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈಗ
ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸಹ ಈ ದೃಷ್ಟಿ
ಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಆ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ
ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ
ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ
ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗ
ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ
ವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ
ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಪೇತುಕೊಡತಕ್ಕ
ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ
ದಿನವೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಎನ್ನುತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು
ನಿಯಮಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು,
ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬರಬೇಕು
ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ
ಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿ ಡೈರೆ
ಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಗಿರುವವನು ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು ಹಾಕುವುದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ
ವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕುವುದು, ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ)

ಏನೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡುವುದು, ಅಡೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಮತ್ತು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಅಡೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಡೀಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಸರ್ಕಾರದವರೇ. ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ. ಅಂಥ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನು ಬೈರಾಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಸರ್ಕಾರ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನರಾಗಿರತಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲಿಗಾರರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೇರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವೇ ಎಂದು ನಮಗೆ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1905ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಗಿನವರೆಗೂ ಆರೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಇವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು, ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ರೂಪ ತಾಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಜೆಗಳದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುಜನರನ್ನಾದರೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ? 1905ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ "too much of interference from the Government is detrimental to the development of co-operative societies" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ಜೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್. ನಾಮಕರಣ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಕಲಸ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತರುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಡಿಯರಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ವೀಕ್ ಮೊಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೆಂಬರುಗಳು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು. ಈ ರೀತಿ ಬ್ರಿಸ್ಟೋ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಮೂರು ಜನರೇಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಸ್ಟೋ ಆಗಿರುವವರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ನಾಮಕರಣವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ನಾಮಕರಣವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಅಂಥ ಕಡೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದು ಏನು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಲ ಬೆಂಗಲೊರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ಜೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೇ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಧ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ವರ್ಣನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರನಾಲೆ ಗೆಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದು: ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ದೊಡ್ಡಹಾರ ಹಾಕುವುದು, ತಿಂಡಿಕೊಡುವುದು. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಹಾರ ಹಾಕುವುದು ಅವರು ತಮ್ಮದಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವೇತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್‌ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಅದರೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ನನಗಿರುವಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇಲ್ಲಿಯಾರಿಗೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತನ್ನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿರಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕದರೆ ಬಗೆಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ "Statement of Objects and Reasons"ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹೋದರಲ್ಲ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗಿದೆ. All India Rural Credit Survey Reportನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೇ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಆರೀತಿಯಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವೇ ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

Sri A. S. PATIL (Nargund).—On a point of information.

Sri K. KENCHAPPA.—I am not yielding. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಾಲವೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮಗೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮವರೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಈಗ ಸಹಸ್ರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು "ಅಂತ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬುದ್ಧಿ" ಬಂದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ನನಗೂ ಕೂಡ ಈಗ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲವೇನೋ, ಈ ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಂತೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ

ಯಾಗಿ ಇತರರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲವು ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಯಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಸತ್ಯವಂತರು ನಾಶವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ವವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರು ನಾಶವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅವರುಗಳು ನಾಶವಾಗಲು ಕಾರಣರಾದರು. ಇಂತಹ ಅನುಭವವಿಲ್ಲವೇನು? ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳೂ ಇವೆ. ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂತೆ ಬಿದ್ದು ಅದು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಸುಡುವುದಿಲ್ಲವೇನು? ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅಹುತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ democracy is a friend and philosopher ಎಂದು ಇಂತಹ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡತಕ್ಕ guide ನಂದ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು 1905ರಿಂದಲೂ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಬಗೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಬಡ ಜನಗಳ ಬುಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವರ ಬಿಸಿಯುಸಿರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

Multi-purpose societiesಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಎಂದು "It embraces all purposes including good and bad" ಎಂದರೆ ಇದು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೊರಿಸಿದರು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, cost ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಂತಹ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಾನೂ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ಯಾವ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ನೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಔಷಧಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ? Multi-purpose societyಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ marketing societyಗಳೆಂದು ಆಗಿವೆ. ಇದೂಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೋಬಳಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮವಾಗಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವನೋ ಒಂದು ಯಾವನೋ ತಿಂದು ಹೋಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಜನ, ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದ ಸಹಕಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗ

ಮಾಡುವ ಆ ತತ್ವದಿಂದ ಎಲ್ಲಯೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವಾಗಲಿ, ನಾನಾಗಲಿ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಬಾಳಬಲ್ಲೆವು. ನಾವು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರುತ್ತೇವೋ ಏನೋ ಯಾರೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇಂತಹವೇ ಉಳಿಯುವಂತಹುದು. ಹಿಂದೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮಾನಿ ಶ್ರೀ ಅಚ್ಯುತಾನಂದಪುರೋಹಿತ ಎನ್ನುವವರು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ರೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತಮ ವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ Vice-President ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಆದು ಇಂದೂ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಗಾಕೊಡದೇ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲವು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದು ಚಿತ್ರದರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಹಿರಿಯ ಹಿರಿನಲ್ಲ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು visitsಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು? Inspecting Officersಗಳು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಈ ಹಣ ಎಷ್ಟೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸದಿರುವುದು ವಿಪಾದವಾಗಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಿರಿಯ ಹಿರಿನಿಂದ ಹರಿಹರ, ಹರಿಹರದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ದ್ವಾರಯ್ಯ ಪೊರೆಯ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿನದವರೆಗೂ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಆಪೀಲು ಕೇಸು ರಾಂಡ್ ಮಾರ್ಚ್‌ಗೇಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ (directly ಬುನಾದಿ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತು ಎಂದರೆ, 'Election is set aside' ಎಂದು ಎರಡನೆಯ ಎಲಕ್ಷನ್ನು ಮುಗಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಬಂತು. ಇದರ operative portionನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕು. Civil Procedure Code ನಂತಹ ಕಾನೂನೇನೋ ಇದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—On a point of order, Sir. When we are considering the Select Committee Report of a Bill, it is not correct for any member to cover the entire administration not connected with the proposals contained in the Select Committee Report.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಂಡಪ್ಪ.—ಆದೂ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, when reasons fail abuses begin ಎಂದು ಜನ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿರಬಹುದು,

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಪೂರಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಕಾನೂನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವುದರಮೇಲೆ ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೋ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri M. R. PATIL (Hubli).—A point of order, Sir, Hon'ble Member is not dealing with the clauses of the Bill. He is speaking on matters connected with Co-operation in general. He should confine himself to the particular clauses amended by the Select Committee.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Sri Kenchappa has given a number of amendments which cover practically both the administrative as well as the other aspects of Co-operation. He is therefore entitled to speak generally.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Tomorrow he can speak on the amendments.

Sri M. C. NARASIMHAN.—The procedure so far had been that there can be a general discussion when the Select Committee's report is presented to the House. There has been no ruling so far that a member has to confine only to particular clauses amended by the Committee.

Sri A. R. PANCHAGAVI (Gokak II).—After a Bill emerges from the Select Committee, the discussion should be restricted only to the report of the Committee and a general review of the subject-matter of the Bill should not be permitted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have already said it. •

Sri M. R. PATIL.—The Hon'ble Member was a member of the Select Committee.....

Sri C. M. ARUMUGHAM.—His point of order has been disposed of. Can he raise it in another form again?

MR. DEPUTY SPEAKER.—No, it is not necessary.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಲಾಜುಗಳಮೇಲೆ ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೋ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯ

ವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 12½ ಘಂಟೆಗೆ ಇಂದು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದೇವೆ. We have got plenty of amendments to dispose of. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ time limit ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಡುವೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿಯಾಗಿಯೋ, ಅರ್ಜಿಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿಯಾಗಿಯೋ interference ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಅಪೀಲ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿಗದಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನೇಕೆ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವು ಅಪೀಲು ಹಾಕಿದರೂ ವ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೀಟರು ಅಥವಾ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕಾಲಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಏನು ಪ್ರಮೋಜನ? ಅದು inoperative ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಆಗಿರುವ ನಿರ್ಣಯಗಳೆಲ್ಲವೂ Void ಆಗುತ್ತವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ತೆರದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. [ಒಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸದಸ್ಯತ್ವ; ಇನ್ನೊಂದು ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ. ಹೀಗೆ ಸೊಸೈಟಿಯೂ ಒಂದು ಮೆಂಬರಿಂಗ್‌ವಾಗಿ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಡಕಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಈಡಾಗಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಅಡಿಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಗದಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿವು. ಆಯಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಈ ಅಡಿಚ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಕೂಡದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದವು. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ನೀವು ನಡೆಸುವ ಅಡಿಚ್ಚು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನಾರೀತಿಯ ಮುರಾಜಿಗೆ ಅವರು ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ತೆಲಿವಿಟದಬಹುದು ಅದವಾ ಕೈಬಿಟ್ಟರೂ ಬಿಡಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೇ ಅಡಿಚ್‌ರಾಗಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ, ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆದ ತರುವಾಯವೂ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗದಿರಬಹುದು ; ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಲಮು ಇಲ್ಲರಬೇಕು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಿಂದ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ತಿಂದವರು ತಿಂದೇಬಿಟ್ಟರು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಯಿಲ್ಲ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಅಡಿಟ್ ತಾನೇ ಏಕೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು? ಯಾವ ಗುರಿಯಿಲ್ಲದಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು? ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಅಡ್ಡಿನಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೇಗೆ ಬಂದೀತು ?

ಅಮೇಲೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತನವರು ಷೇರು ಹೋಲ್ಡರಾಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕ್ಯಾಬು 22, 41, 29 ಮತ್ತು 96ರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಪ್ಪರವರೆಗೂ ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Hon'ble Member was also a member of the Select Committee. Except for a few clauses with which he disagreed and for which he has sent in amendments, he has assented to the other clauses. Is it open for him to raise a general discussion on all clauses, even on those on which he has expressed agreement? This Bill has been discussed previously when it was originally presented to the House.

Sri K. KENCHAPPA.—I am surprised at such a remark. I am talking only about the clauses for which I have sent in amendments and with which I have disagreed.

11 A.M.

ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಷೇರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಭದ್ರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅದು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮೂಲಕವೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು

ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಷೇರು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಡಿಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರ ಅರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಹತ್ತೊಟ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮೆಂಬರ್‌ಪಿಪ್ಪೆ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇನ್‌ಸಾರ್‌ವೆನ್ಸಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವಿದೆ? ಇನ್‌ಸಾರ್‌ವೆನ್ಸಿ ಆಗುವವನು ಮೆಂಬರ್ ಆದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ? ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಮೆಂಬರ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವನು ಇನ್‌ಸಾರ್‌ವೆನ್ಸಿ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ ನಾಳೆ ವಿಶ್ವಯುಗ ವಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೆಂಬರ್‌ಪಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದು ತುಂಬಾ ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್‌ಸಾರ್‌ವೆನ್ಸಿ ಎಂಬ ಒಂದು ದಿನ್‌ಕ್ಯಾನ್‌ಪಿಕ್ಲೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ನೋಡದೆ ಹಿಂಪೆ ಯಾರೋ ಒಂದು ಮರೆ ನೆಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ನಾವು ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವನು ಸದಸ್ಯನಾಗುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಡಕ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? ಅವನೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯನಾಗುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ರಿಗೊಬ್ಬರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇನ್‌ಸಾರ್‌ವೆನ್ಸಿ ಆಗಿರುವವನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಬೇಡವೇ? ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಅನೇಕ ಜನ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Those whose means of livelihood are not ostensible, they are the worst criminals in society today. ಅಂಥವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಅವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಕ ಎಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಾಚ್ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆದಿವಾಳ್ ವಂಜಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಗೊಂಡಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri K. KENCHAPPA.—There are political vagabonds whose ostensible means of livelihood are not traceable and still they make a living.

L.A.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Can there be anything more vague than this? I find from your minute of dissent that you say this is vague and that is vague, but can there be anything more vague than this?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಾನು ಪೊಲೀಸರ ಪಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ? Sometimes unfortunately it has got to be left like that, but it will be made specific in the rules.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪೊಲೀಸರ ವ್ಯಾಗ ಬಾಂಧವ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri K. KENCHAPPA.—I have stated in my amendment that it should be done in a particular manner.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Who is to decide whether a particular political worker has got ostensible means of livelihood or not?

Sri K. KENCHAPPA.—The test is whether it leads to social justice or not. That is what you have prescribed to enable a person to become a shareholder of a society. ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಜ್ 17ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ.—“No person shall be eligible for admission as a member of a co-operative Society if he

(a) has applied to be adjudicated an insolvent or is an undischarged insolvent; or

(b) has been sentenced for any offence, other than an offence of a political character or an offence not involving moral turpitude”

What is meant by “political character”? Where is it defined? Supposing a Satyagraha is offered as a protest against a certain policy of the ruling party, say for instance their administration of the food problem, is it a political offence? The term “Political offence” is very vague. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಾನು ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ನಲ್ಲಿ, You have made such a provision in the Police Law by which they enter in the register the name of a person whose ostensible means of livelihood are not traceable. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೇ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರು ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆಂಟ್ ಎಂದು ಮೆಂಬರ್‌ಷಿಪ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅಂಥವನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಅಗ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೆಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೂ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆಂಟುಗಳು ಇರಬಹುದಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಲಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ. ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ. ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಸಾಲ ಕೊಡಲಿ ಬಿಡಲಿ.

ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 32 ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

“Notwithstanding anything contained in any law for the time being in force, . . . any debt or outstanding demand owing to a co-operative society by any member . . . shall be a first charge upon the crops or other agricultural produce, cattle, fodder for cattle, agricultural or industrial implements” ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾಮಿ? ಕ್ಯಾಟಲ್ ಎಂದರೆ ಹೊಲ ಉಳುಮೆಯಾದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎತ್ತು, fodder for cattle ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲು, agricultural or industrial implements ಎಂದರೆ ಅಕ್ಕಸಾರಿ ಬದಿಯುತ್ತಾನಲ್ಲ ಆ ಉಪಕರಣಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ! ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೂಲಭೂತಹಕ್ಕು. ಕಾಳನ್ನು ಅಟ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಬಾರದು. ನಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉತ್ತತ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ, ಅತ್ಯಂತ ಕಡಮೆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಯಾವುದೋ ಬಾಡಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ? ದನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೇವನ್ನು ಅಟ್ಯಾಚ್ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಿಜವಾದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಷಿಯ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಬಡಕೊಂಡೆ, ಇದು ಬೇಡಿ, ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಸಾಲ ಕೊಡವೆ ಇದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೋಯಿತು, ಮಾಡಬಾರದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 35 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 35 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಡ್‌ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟು, ಬಾಕಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಕಪ್ಪುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಡಿ. 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇರುವಾಗ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ! 25 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿರುವವರು 20 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡ

ಬಲ್ಲರೇ? 25 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವವರಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿ ಮುರಕೊಂಡು, 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬಹುದೆನ್ನುವುದನ್ನು ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೀರ? ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಬಹುದೋ, ಬಿಡಬಹುದೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರ? ಒಂದೇ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. "Each man unto himself." ಅವನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು? This is not the principle of Socialism. ಇದು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿವಿರ್ ಪ್ರೌಸೀ ಜರ್ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕಾ ಬಂದಿರತು. ಸಾಲವೇ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನೂ ಸಾಲಕ್ಕೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಸಾಲಗಾರ ಹೊಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಇದು? ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಲಾಸ್ 96ರ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ ಅಗಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಜನರಲ್ ಅಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತೀರ. ಕ್ಲಾಸ್ ಬೈ ಕ್ಲಾಸ್ ಹೇಳಿದರೆ ಅವಾಗಲೂ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ 96ರಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. The executive committee may pass any order delegating its power to any subordinate bodies to be created, ಎಂದು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಏಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರೀತಿಯಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವೀರಬೇಕು. ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಮಿನಿಟ್ ಆಫ್ ಡಿಸೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಲಾಸ್‌ನನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಂಚಪ್ಪ.—ಮಿನಿಟ್ ಆಫ್ ಡಿಸೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೇಜರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಪ್ಪಿತೋರಿನ ಬೇಕೆಂದು ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Sri K. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—I rise to a point of order. Rule 77 of the Rules of Procedure lays down certain conditions for discussion. Therefore, if it is a matter that is referred to in the Minute of Dissent, the Member has a right to comment; if it is a matter referred to in the Select Committee's Report, then again the Member has a right. But if it is beyond both, I believe, the Member has no right.

MR. DEPUTY SPEAKER.—He pleaded his inability.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—There is another point. The Hon'ble Member Sri Kenchappa is a Member of the Select Committee and he has

confined himself specifically to certain points of dissent. Can he now come round with amendments on some other points having agreed to in the Select Committee with regard to certain specific provisions and sections and on which he has not raised a dissent? He has consented to those provisions. But now he says that he is going to argue because he has tabled certain amendments. How can he come round with amendments when he has agreed and consented to those provisions in the Select Committee? Is he entitled to discuss those amendments? That is my point of order.

Sri K. KENCHAPPA.—I am sorry for the ignorance

A MEMBER.—Whose ignorance?

Sri K. KENCHAPPA.—Of those who say that I have agreed.

A MEMBER.—Except those that you have dissented, others should be taken as accepted.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೀರಿ; ಅದರ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಂಚಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೇಸರಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲನೆಯದು, ಒಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ವನಿಗೆ ಇಂಥದೇ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು; ಎರಡನೆಯದು ಅಡಿಟ್ ಮಾಡುವವರು ಅದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡಬೇಕು; ಮೂರನೆಯದು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಟೈಪಿಂಗ್ ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ, ಅದರಿಂದ ನೆರೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಟೈಪಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ, ಅರ್ಬನ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ವಿಚಾರ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೋಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಲಮುಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಾದರೂ ಹೆ ಸಮುಂದಾರೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಂಥ ದೋಷವಿದೆ ಎಂದು ಪಾರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದೂ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಆಲೂರ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ನೆಲಮಂಗಲ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಸೆರೆ, ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ, ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಇವು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನೋ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೀಡತಕ್ಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಅವರು ನೀಡಬೇಕು ; ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಅದೇ ನೀಡಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಾವು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂತಲೂ ಈ ಸಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಆಡಿಟ್ ಕೆಲಸವೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದೇಕೋ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ವೇಳೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗದೆ ಅವು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳೇನಿರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಕಪ್ಪಗಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆಡಿಟರುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಆರ್ನರ್ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಅವು ಕಾರ್ಯತಃ ಆಚರಣೆಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಹಾಗೆಂದು ವೇಳೆ ಆ ಆಡಿಟರ್ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವದಿಂದ ಆಚರಿಸುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೂ ಆಗಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏತೊಂದು ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ—ಅಪೀಲ್‌ಗಳು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಂಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತ, ಒಂದು ಸವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಚುರಕಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರುಗಳೆಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇದೊಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಇಫಸಾರ್‌ವೆಂಟ್ ಗಳಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಸ್ಥಿತಿವಂತರೇ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಕಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಇಫಸಾರ್‌ವೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಏನಾದೀತು ? ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಆದರೆ ಈಗ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹಾಯ ಮುಂದಿಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನೂ ನಾನು ಓದಿನೋಡಿದೆನು. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗಲೂ ಒಂದು ಜನರ ಆಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ರೀತ್ಯ ನಾನೀಗ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಏಳುತ್ತಿವೆ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಕೆಲವು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೇನೋ ಇವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಸರ್‌ಕಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದ ಇರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುಪ್ಪ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. 100 ಕ್ಕೆ 50 ಜನರಾದರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗದ ಹೊರತು, ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂದರೆ, ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಾದರೂ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯಪಡಬೇಕಾದ ಹೊರತು ನಾವು ನಮ್ಮ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳು ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಾರವು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸೊಸೈಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡ

ಬಹುದು. ಅಂತೂ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಹೋಗಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ದಕ್ಕಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ಹೋಬಳಿಗಳ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲರತಕ್ಕ R.I.C.S.ಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು R.I.C.S.ಗಳ ಲೆವರ್‌ಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅಂತೂ ನಾವೀಗ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏಳಿಗೆಯಾದರೆ ಇವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಆಗ ಇವುಗಳಿಂದ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಲಭಿಸಲು ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಿರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಕೆಲವರು ಫೆಡರೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಉತ್ತಮವೇ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯ ಖಾಸಗಿ ಜನರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾದ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ನಾವು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು, ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯದೆ ಏತಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಅಸ್ತಿ ವಿಭಾಗವಾಡಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪೇಳಿದು—ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡದೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳೊಂದೂ ಏಳಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ—ಎಂದರೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ—ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಸಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಹಣ ಕೈಸೇರಲು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲಗಳು. ಇಂಥ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಫೈನೀಜರನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಫೈನೀಜರಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ತೊಡಕಿದೆ. ಈ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ.

11-30 A.M.

ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಜನಗಳು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೂರು ಮನೆಗಳಿದ್ದರೆ 50 ಮನೆಗಳವರು ಸಹ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೆಂಬರಾಗಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರುಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೇತ್ತಿ, ನ ದಿವಸ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರು ನುಮ್ಮನೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಅನಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳು ಕೆಲವಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಾಲಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಅವರಿಗೂ, ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿಷೇಧವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (co-ordination) ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಸರಕುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಅವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು? ಸೊಸೈಟಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅದರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ (financial condition)ಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮೇಲ್ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಕಳಕ್ಕೆ ಬರುವವೇಳೆಗೆ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಅಲೂರ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪ)

ಏಳಿಗೆಯಾಗುವುದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಗ್ಗುರುತು. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳ ಹದಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ವರದಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಪ್ರಜಾಸಮಾಜವಾದ ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಎಂಟನೆಯ ಫುಟದಲ್ಲಿರುವ 16ನೆಯ ಕ್ಲಾಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, Persons who may become members ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಬ್-ಕ್ಲಾಜ್—

“2. Where a person is refused admission as a member in a co-operative society, the decision refusing admission along with the reasons therefor shall be communicated by the society to that person within seven days from the date of the decision.”

ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ನಿಯಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಷ್ವ, ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಮುಖ್ಯಕಾರಣ. ಈಗ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಷ್ಟಾಗೆ ಅನೇಕರು ತಮಗೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ, ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಅವರಿದ್ದರೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ತ್ತಾರೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು

ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದರಿಂದ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕ್ಲೇತಕ್ಕೆ limitation ಉಂಟು. ಆ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೆ ಆತನು ಸದಸ್ಯನಾಗಲು ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಅಂಥವನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರಕೂಡದು. ಆದರೆ ಈ ಸಬ್-ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಒಂದುಭಾಗ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಆದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಏಳು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರಿಂದ ಈ ಸಬ್-ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈರಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ “failing which the admission is deemed to have been granted” ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜ್ ಈರಿತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ:

“Where a person is refused admission as a member in a co-operative society, the decision refusing admission along with the reasons therefor shall be communicated by the society to that person within seven days from the date of the decision, failing which the admission is deemed to have been granted.”

ಹೀಗೆ ಏಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದುಪಕ್ಷ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸಕಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾದರೂ ಆರಿತಿ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದ್ವಿಷ್ಣ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಅಪೀಲುವಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯ. ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, that would be a ground for appeal.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, he should be deemed to have been admitted ಎಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—By implication it is so. Suppose a person applies for a building licence. If within one month it is not given, nobody can lay hands on the person who takes action to construct the building.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ದೀನದಯಾಳು ನಾಯ್ಕರವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಏನುರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಏನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಎಂಡಾರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಂಡಾರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ, the licence is deemed to have been granted ಎಂದು ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ಪುಟ ಒಂಭತ್ತರಲ್ಲಿ clause 17 (3)ರಲ್ಲಿ “No individual being a member of a primary Co-operative credit society, shall be eligible for admission as a member of any other such society without the general or special sanction of the Registrar” ಎಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನ ಸ್ವಪ್ನ ಸಾಂಕ್ಷನ್ನು ಏಕರಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾಮರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ Rural Industries Co-operative Society, Multipurpose Credit Society—all these are Primary Societies. ಇವು ಮೂರರಲ್ಲೂ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಬೇಕು? ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏಕೆ ಸ್ವಪ್ನ ಸಾಂಕ್ಷನ್ನು ಬೇಕು? ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆಯೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನ ಸಾಂಕ್ಷನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚಳುವಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಡ್ವೈಟ್ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪುಟ 48ರಲ್ಲಿ Offences and Penalties ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಗಳಿಗೆ ತಾವು provide ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಲೋಪ, ಮೊದಲನೆಯದು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗು, ಎರಡನೆಯದು ಆಡಿಟ್ ಆಗದೆ ಇರುವುದು. ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಡಿಟ್‌ನವರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು, ಆಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲವರೇ ಎಂದು ಅನೇಕಸಾರಿ ಇದೇ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು Department ನವರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌

ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಆಗದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಬಿರಿ ಬಾಯಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಡಿಟ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಡಿಟ್ ಆಗದೆ ಇರುವ ಎಷ್ಟೋ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನೂರ್ಮನಾರಾಯಣರಾವ್.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನವರು function ಮಾಡಬೇಕೆಂದೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಆಡಿಟ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ Machinery ಇರಬೇಕು. Audit is the responsibility of the Registrar. ಆಡಿಟ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಯಾರಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಆಫೀಸರು ಬೇಕು. The Registrar may appoint somebody like an Assistant Registrar for this purpose ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ನು ಇರಬೇಕು. ಯಾರು ಆಡಿಟ್ ಆಗದೆ ಇರಲು ಕಾರಣರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಪ್ರಾವಿಷನ್ನು ಇಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಕರೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು, ಆಡಿಟ್ ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷವಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪುಟ 53ರಲ್ಲಿ, powers to make Rules ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ರೂಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. Delegated Legislation, ಇದರ scope ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ Rule Making ಪವರ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ನಾವು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು? ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊನೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಯಾವಯಾವುದನ್ನು ತರಬಹುದೆಂದು ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲೂ ರೂಲನ್ನು ಹೇಳದೆಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Please refer to clause 130 according to which the Rules will be placed before the Legislature,

Sri M. RAMAPPA.—It will be there in every Act. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. Qualification ಅನ್ನು prescribe ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗಿರಬೇಕು. ಸರಕಾರಕ್ಕಿರಬಾರದು. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು Rules ಮಾಡಲು ನೂತನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ 129 (e) ನಲ್ಲಿ “The Qualifications of individuals who may be admitted as members of Co-operative Societies” ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ Fundamental Right. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ತೆಲೆಗಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಈ Sub Clause (e) ಯನ್ನು delete ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದರ (f) ನಲ್ಲಿ:

“The provision for a second or casting vote by the Chairman of a meeting of a co-operative society;” ಎಂದಿದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್ ಅಗಿರತಕ್ಕವನು ತನ್ನ Casting voteನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ರೂಲ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪರಾನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಡುವುದೇ!! ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ. ತಾವೇಕೆ ಹೀಗೆ ರೂಲ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪರಾನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ತೀರ್ಮಾನವಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇಂಥ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಿಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗ ಇದು, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಮನೋದೇ. ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಕೇವಲ ಪಾರ್ಟಿ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಕೇವಲ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ—ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಮ್ಮ ಈ ತಿರುಪತಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್ (ಪುತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಹಕಾರಿ ಮನೋದೆಯು ಸೇರಿಸಿ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡೇ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ 897 ಮಂದಿ ಮೆಂಬರುಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ-ಚರ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೊಡುವ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಆ ಮೂರು ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಪುಸ್ತಕ, 35 ಕಲಮುಗಳಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬರೆಯಬೇಕಂತೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಿ

ಹೇಳಿದಮೇರೆ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವುದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಕಾಲವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಎರಡನ್ನೂ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, ಇಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ (4)ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಈಗ ತಾವು ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ದೇಶದ ಅಖಂಡ ಮುಖಂಡರು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಇದನ್ನು ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತೊಡಕಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಈಗಿನ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಅರಿಯದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಈ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನಮಟ್ಟ ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಹುಲ್ಲು ಮನೆಯ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂಥವರು, ಮೇಲುವಟ್ಟದ ಜನರೊಡನೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮೇಲುವಟ್ಟದ ಜನರು ಇಂಥ ಬಡ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜನರು, ಜೀವನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೇಲುದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕೆಳಮಟ್ಟದವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸದಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಸೇರಿರುವಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಜನರು ಮಿಶ್ರಗೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಅದರ ಗೊಡವೆಗೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿರುವವರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕೂಲತೆ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಆನೆಯಂಥ ಗುಳಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಆನೆಯೆಂದಲೇ ಎತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಳಮಟ್ಟದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದವರೇ ಒಂದು ಗೊಡೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೊನ್ನೆನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಇಲ್ಲೇನೂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಹೌದು; ಮಾಡಕೂಡದೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇರೆ, ಆರನೆಯ (b) ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಯೆಂದರೆ ಕಮ್ಮಿ ಹತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದರೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಕೆಳಗಿರುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾಲುವಂತಿಕೆ (ಷೇರು) ಮೊಬಲಗು ಕೂಡ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ

ಅತರ್ಜನ ಮಾದುವಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 17ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಹಾಗೆ ಮೆಂಬರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನೂಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲೂ ಮೆಂಬರಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ವೇಳೆಗೆ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

12 NOON.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ (ಕನಕಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಪ್ಪಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ತತ್ತ್ವ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಜನರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರತತ್ತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಕೆಲವರಾದಿದ್ದು ಬಂದಿತ ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ತತ್ತ್ವದ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಇದೇ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಜನರ ಬಾಡಿಯಾಟಿಂಗ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿ, ಐದು-ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಆಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಆಟಿಂಗ್ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಡಿಲವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರತತ್ತ್ವ ಹಳೆಯಕಡೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಕಾಲ್ ಸ್ಕೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷವಿಧಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬಂದಿತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ

ಆ ಹಣ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತ ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ತಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವಾಗ ಕಣದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಣೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಆಗ ರೈತನು ತಾನು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಅವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಕ್ಕಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕಮ್ಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ರೈತಾಪ್ತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ಇದೆ, ಸ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪಂಡಿತ ಜವಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿ, ತೃಪ್ತಿಯಾಗದಿರಲಿ ಅದನ್ನು ನಿವೃತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನ ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನಿವೃತ್ತ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ತತ್ತ್ವದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಸೂಕ್ತವಿಧಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಜನಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಆದರೆ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು, ಮಕ್ಕಳು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಿಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ತ್ವದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರೂ; ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರಂ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಹಾಕಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಘನತರವಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ವೆನ್ನೆಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಸೇಫ್ ಗಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿಕೊಂಡೇ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಿಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಯೇ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಏನೂ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಸೀಲಿಂಗ್ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದು ಬಡವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.)

ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸಿಲಿಂಗ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಆಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವೇ ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಕಲವರು ಹೈಯ್ವರ್ ಸ್ಪಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಯ ವರನ್ನು ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. We do not want to disturb joint families.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ.—ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಜ್ಞರು ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಬಡವರಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರಬಾರದು, ಬಡವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಹಾಗೆ ರೂಲ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲದ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಖಾಟಿಂಗುಗಳು ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಖಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೂ ನರ್ಕಾರದವರು ಇಫಿಸಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯ 12ನೆಯ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ 27ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ (2)ರಲ್ಲಿ "The Registrar may ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ." ನಾನು ಅದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮವರು ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ವಾರನ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'shall' ಎಂದು ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಆಳಚಾರಿಟಬಲ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ.—ಆಳಚಾರಿಟಬಲ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ 'may' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'shall' ಎಂದು ಹಾಕಿ. ಸಹಕಾರತತ್ವ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಗ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಡಿಟ್‌ನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬಾರದು. ಆಡಿಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಕೇವಲ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೇನು? ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ತಾವೇಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri G. VENKATAI GOWDA.—As the Minister himself admitted, the Joint Select Committee has not made any substantial changes and also it is very unfortunate that the Committee has not kept in view the principles of co-operation, nor has it been defined in the provisions of the Bill. As we are aware, this co-operative movement is the people's movement and not the Government's movement and the principles of co-operation, as I have already submitted, namely, self-help, self-reliance and self-control may be given a go-by in the provisions of the Bill. The primary object of the co-operative movement ought to have been development of thrift and it should have served as a means of educating and securing moral force for the social upliftment of our people at large.

The Government have contemplated to frame several rules. Sir, I fail to understand why it did not think it necessary to frame rules also in respect of advancing money against lands and their term of repayment and the purposes for which they have to be given. Why should they leave it to the whims and fancies of the officers concerned. I want the Government to see that rules are also framed in respect of that to govern all those transactions so that we could secure uniformity in that respect throughout the State.

As the time at my disposal is very limited, I would invite the attention of the Hon'ble Minister to clause 12, sub-clause (2):

"Every proposal for such amendment shall be forwarded to the Registrar and if the Registrar is satisfied....."

I want to know who is to send it? Is it the General Body that should send a proposal to the Registrar proposing certain amendments to the bye-law? I do not understand. On the other hand, if the General Body passes a resolution and if the Registrar finds that it is not contrary to the provisions of the Act, then he can approve of it. Therefore, I suggest that unless the resolution is passed by the General Body seeking power to amend a certain bye-law, it cannot be done. As the

matter stands even a member can send a proposal to the Registrar for his consideration. That is retrograde, I should say. So far as clause 14 is concerned, in sub-clause 3 you have stated:

“...and no such resolution shall have effect unless approved by the Registrar.”

If the Registrar finds that the proposed amendment is not contrary to the provisions of the Act and if it is not in conflict with the co-operative principles, it ought to be approved by the Registrar. But to give discretion to the Registrar over and above these two sub-clauses is something obnoxious I should say. I do not understand the purpose that is being served by nominal or associate member. There is a provision to admit them. What purpose is served, the Minister should reply. The important co-operation principle is that every member of a co-operative society should contribute some part of his own for the mutual benefit of each other and work for the mutual benefit of each other and work for the benefit of the entire society. Such being the case, what purpose is served by including an associate member in the membership of that institution? Therefore, I submit that this has got to be deleted and no member, unless he is a share holder or has got an interest in the Institution should be admitted as a member of a particular society. So far as disqualifications for membership are concerned, they have suggested that no person shall be eligible for admission as a member of a co-operative society if he has been sentenced for any offence, other than an offence of a political character or an offence not involving moral turpitude, such sentence not having been reversed or the offence pardoned and a period of five years has not elapsed from date of expiry of the sentence. The term of five years is too long a period because there are offences which are likely to be committed in good faith and sentences either by imposition of fine or imposition of imprisonment. Even supposing for an offence which involves moral

turpitude, a person is imposed a fine of Rs. 20 or Rs. 25 it is said that he should not be a member for five long years. That should be considered more dispassionately and I consider two years is a sufficient period to safeguard the interest of some people who in good faith may commit some offences and likely to be convicted.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—The words used are ‘other than’. If it is not an offence involving moral turpitude he is entitled to continue as a member.

Sri G. VENKATAI GONDA.—Supposing it is a case of imposition of fine. In such cases, to debar him for five years will not be justifiable. Under clause 24 regarding transfer of interest on death of member, sub-clause (2), (3) and (4) are unnecessary; because you say that the society would transfer the share or interest of the deceased member to a person or persons nominated in accordance with the rules and also in the case of a deceased member, the liability as they existed on the date of his death shall continue for a period of two years from such date; in order to avoid complications you have also said for a period of one year no interest or liability shall be transferred. Consistent with that clause, all these clauses do not deserve to be there. Clause 30 refers to supersession of Committees. You have given power to the Registrar, if he considers it necessary or desirable to extend the period of two years by such period or periods, not exceeding one year in the aggregate. Supposing the general view of the general body is against the continuance of such suspension. Then what are you going to do? If the general body expresses a desire to have a new Committee elected, then what has to be done? If the General Body approves of his proposal, then only the Registrar is entitled to extend the period for one year more and not otherwise. In clause 56 you have provided that a member may be paid such remuneration, allowances or honoraria on such scale as may be laid down by the bye-laws for any services rendered by him to the co-operative society. I think that will not do any

(SRI G. VENKATAI GOWDA)

good to the development of the society and therefore it has to be deleted because complications will arise if certain societies are allowed to frame bye-laws for giving honoraria or allowance to the members for any kind of work that might have been turned out by them. It should not be there. After all we have to serve the institution. Then clause 72 relates to winding up of co-operative societies. It is said there that "if the Registrar, after an inquiry has been held under section 64 or an inspection has been made under section 65 or on receipt of an application made by not less than three-fourths of the members of a co-operative society, is of opinion that the society ought to be wound up, he may issue an order directing it to be wound up." How that opinion is to be expressed is not mentioned. Three-fourths of the Members may pass a resolution. But how that opinion should be expressed? You have also said about the powers of the liquidators. You have said that on the death of a member of a co-operative society, the society shall transfer the share or interest of the deceased member if no person has been so nominated or the nomination does not subsist where the share or interest of the deceased member does not exceed five hundred rupees, to such persons as may appear to the Committee to be heirs or legal representatives of the deceased member. That is, you have provided for a Committee member to determine who is the nominee. Likewise, the liquidator can also do it; if the share value exceeds Rs. 500, unless a succession certificate is produced from a competent court of law, the liquidator cannot know who the nominee is. Therefore, I submit the liquidator should be given the same power to determine who is the nominee as laid down in clause 24. Clause 92 refers to title of purchaser not to be questioned on the ground of irregularity, etc. This clause I submit is not at all necessary for the simple reason that it offends provisions of Transfer of Property Act. You have only provided for damages against land mortgage banks. Supposing he loses land and he is given Rs. 100.

What is the use? If it is a genuine grievance, if there is some grievous irregularity in the conduct of sale, he is entitled to put in application as contemplated under sub-clause (3) of section 89.

Therefore this section should be done away with because it offends the mandatory provisions of the Transfer of Property Act. Supposing some person with bad faith secures loan in the Land Mortgage Bank and becomes an insolvent, what should happen to the loan? Therefore such cases also should be considered.

So far as execution of awards is concerned, the Registrar, when he empowers other persons, should have the authority to appoint non-officials also. This has worked well in Madras. He should have powers even to appoint honorary arbitrators.

With these few remarks I close.

(SRI H. V. KOUJALGI (Sampagaon I).—In supporting the Report of the Select Committee, I would only make two observations; one is on clause 36 requiring Shares or interest not liable to attachment. Of course the object of protecting the shares of a member from attachment is good. Because the finances of the society may not be affected special concession has been given so far as Government Societies are concerned. But that is not the case of the Societies in a Corporation or a particular firm or a joint-stock company. This has been inserted to help a sister society in cases where a person is also a member of that society and a decree is passed against him for the amount due to the society. This concession may not be given in the case of individuals. Here it is a question of helping the other society. But as long as a member is not allowed to trade in other societies, this clause will affect the recovery of the decree amount or award being obtained against a member of another institution. I request the Government to think over this question and make an exception so far as this concession is concerned.

The second point which I want to refer is in regard to the election of office-bearers. Of course, the Bill does not

provide how elections are to be held in the case of office-bearers or committee members. That has to be provided in the rules. If you take into consideration the existing rules and how they are working, you will find that much hardship or damage has been done to these institutions. According to the present rules, elections are held by the outgoing Board or the Chairman or the President whoever he is. He being eligible for re-election has got some vested interests..

Sri C. M. ARUMUGHAM.—That happens even in the elections to the Legislature.

Sri H. V. KOUJALGI.—After you hear me further you can answer. Here in the society the elections are held not by an independent body but by the outgoing President or Chairman. Because he has published the election programme he has to receive the nomination papers or reject them. So there is much scope to play mischief. He cannot judge his own actions. Elections should be held not by the outgoing President or Chairman but by an independent body like the Co-operative Department. When once a society is formed it becomes an institution consisting of a group of members. They quarrel and they try to remain in the office for ever. They will never allow others to come into the Board. Why not that election be entrusted to the Co-operative Department to be conducted by the Registrar or a nominee of his?

Sri M. K. BOMME GOWDA.—Why not entrust it to the Revenue Department?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not say that the Co-operative Department alone should be entrusted with that work. Because it is connected with Co-operative institutions I suggested that. If that work is going to be done by the Revenue Department it is more welcome. In Belgaum District, the same members are on the Board since inception of a particular institution. They do not allow others to come in. They have not held elections. What is the remedy? The defeated candidate or an aggrieved person is asked to file an application under the Act and it is

treated as a dispute under section 54 of the Act. The disposal of the election appeal will take two or three years. By that time fresh elections will take place. What is the use of holding fresh elections then if they are not fair? If a remedy is provided under the rules, I submit there will be fair elections and the societies also will work on fair lines.

With these few remarks I conclude.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಮನೋದಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಜುಗಳಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಮನೋದಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಾಧುವಾದ ಅಕ್ಷೇಪಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸದಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಈ ಕೆಲವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಎತ್ತಿದ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಕ್ಷೇಪವೇ ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಅವರು ಅಂಥ ಒಂದು ಅಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದರೆಂದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಲೈಟ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಆದಮೇಲೆ ಆತನು ಲೇವಿ ದೇವಿಗೆ ಅನರ್ಹನೆಂದು ನಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರಚಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅನರ್ಹತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪ ನವರು ಅಂಥವರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವೆಂದು ಮೆಂಬರಾಗಿ ಸೇರಿಸದ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ: ಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಲೇವಿ ದೇವಿಗೆ ಅನರ್ಹನಾದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಲೇವಿ ದೇವಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಉಚಿತವಾದುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಸಹ ಅಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಕ್ಷೇಪವೇ, ಅಪೀಲುಗಳು ಬಹು ಜಾಗರಣೆಯಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಈ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಬಹುಶಃ ಇದು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸೂಚನೆ. ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಸಹ ಇಷ್ಟೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪೀಲು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ

(ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ)

ಅನುಭವದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಅಪೀಲುಗಳು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರೂಪ್ಪನ್ನಂ ಅಂಥ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇಶ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಬಹುಶಃ ಉತ್ತರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ತೀರ ಕಟ್ಟುವ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸೂಕ್ತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಆದಳೆತದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸೂಕ್ತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಅವರು ಅದಿರತಕ್ಕ ಮಾತು ಉತ್ತರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಒಂದೆರಡು ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾಟೀ ಜನರನ್ನೇ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೂಡ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಅದು ನಿಜವಾದುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ರಚನೆಮಾಡು ತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾತು. ಇನ್ನು ನಾಮಿನೀಷ್ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಸಹ ಹೊಸ ದಾಗಿ ರಚನೆಯಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್‌ಬಾಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಆ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲ ರಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನೇರ ವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಕೇವಲ ಕಡಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಯವರು. ಆ ಕಡಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾಮಕರಣ ಸದ ಸ್ಯರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತ. ಡಿಬೆಂಚರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಯವರ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಾಮಕರಣ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಚುನಾ ವಣಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಯಾವ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಏಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪನವರು ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಒಂದು ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ, ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆ ಕಾಲ ನಿಗದಿಯೊಳಗೆ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೆಂಬರು ಎಂದು ಭಾವನೆಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಸೂಚನೆಮಾಡಿ ದರು. ಬಹುಶಃ ಹಾಗೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅತನು ಮೆಂಬರಾಗುವುದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಯವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಿಳಿಸಲೂಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ವಿನಾಕಾರಣ ಅವರನ್ನು ಮೆಂಬ ರಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಸಹ ಇದೆ. ಚುನಾ ವಣಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇರ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಮೊಳುಕುಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಉಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಲಿ ಇಲ್ಲ. ಏನೆಂದರೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ವಡಾಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಸನ್ನಿವೇಶ ಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿದಂತಾ ಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡು ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಸದ ಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆಗೊಳಗಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಎರಡು ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮೆಂಬರಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಅದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರಾಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳ ಹಣ ಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಾದ ಕೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ತಗಳು ಗುರಿ ಯಾಗಬಹುದು.

ಎರಡು ಮೂರು ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ವಸೂಲುಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವ ವಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು ಎಂದು, ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ credit ನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನ ರನ್ನು ಕೇಳದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎನ್ನುವಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಇದು ಸಾಧುವಾದುದಾ ಗಿದೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—If it is a different type of primary society what is to happen?

Sri MALI MARIAPPA.—According to the present Bill a member cannot enrol himself as a shareholder in two similar primary credit societies.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬಾಂಕಿನಿಂದ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

Rural credit society and rural industrial co-operative society are of different nature.

Sri A.R. PANCHAGAVI (Gokak).—The definition is rather confusing. Primary co-operative societies of different kinds also may come within the definition as it stands.

Sri MALI MARIAPPA.—If the meaning is not clear, at the time of amendments, we may consider it.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವರಿಗೆ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಕರೆಯದೇ ಇರುವ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ 27ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ಆಡಿಟಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಸಹಕರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತ್ರೂತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಬೆಂಬಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. Member's qualifications and disqualifications ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Casting votesನ ವಿಚಾರವನ್ನು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. casting votes ಉದ್ಭವವಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅಪರೂಪ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸಮಸಂಖ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉಹ ಮಾಡುವುದು

ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವೆಂದು ಅಂತಹ ಅನಾಯತವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ "Co-operative farming" ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ Co-operative farming ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಉಹ ಮಾಡುತ್ತ, ಕೆಲವರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದವರು ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು Co-operative society ಗಳಂತೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಈ Co-operative farmingನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಾಗುವುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಾಗ Discretionನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಉಹ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಆಗತಕ್ಕವಿರಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು "May" ಎಂದಿರುವುದನ್ನು "Shall" ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾದವಾದುದೇನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—

"It shall be the duty of the State Government to encourage and promote the co-operative movement....."

ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಗ 40ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಇದೇ ರೀತಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 40 ಫೈರ್ ಇಯರ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA. Clause 40 says;

"[It shall be the duty of the State Government to encourage and promote the co-operative movement including encouragement of co-operative farming in the State and to take such steps in this direction as may be necessary.]"

I think it is not necessary to add the words "including encouragement of co-operative farming in the State and to take such steps in this direction as may be necessary."

ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಏನು ಎಂದು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ. — ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇರು ವುದರಿಂದಲೇನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸರ ಕಾರದ ನೀತಿ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾರ್ಟಿ ಟರ್ಮಿನೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗು ತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿ ವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿ ದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹುದು ಲಪ್ಪ ವಿಫಲವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸ ಬಾರದು. ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಅನು ಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಮಾತ ನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ Super session Period ನಲ್ಲಿ General Body ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೂ ಮೂರು ವರ್ಷದೊಳ ಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿ ಸಿದರು. ಆದರೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಜಾಯಂಟು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಯಾದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು.

ಆಮೇಲೆ, ಒಂದು ಸೂಕ್ತಟೆಯವರು ಅಟ್ಯಾಚ್ ಮೆಂಟ್ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ, ಪೇರು ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ವಿನಾ ಯಿತಿ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಆಯಾಸೂಕ್ತಟೆಯ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ದೃಢ್ಯಾಸವಾಗದಿರಲೆಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ,

ಇಂಥ ಬಂಡವಾಳವೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂಕ್ತಟೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ, ಅಟ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು, ಹಣ ಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ, ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಲಮಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆಂ ದರೆ, ಎರಡು ಸೂಕ್ತಟೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬರುಮೆಂಬರಾಗಿ ರುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿಯಾದಮೇಲೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Co-operative Societies Bill, 1958, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The clauses of the Bill will be taken up to-morrow. The House now rises and meets again to-morrow morning at 8-30 A.M.

The House adjourned at Fifty-two Minutes past Twelve of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 18th April 1959.